KURJER WARSZAWSKI

D. 12. Listopada. — Rok 1839. Wtorek. № 301. Jutro, Ś. Dydak. v. s. Iszy Listopada.

N. PAN raczył udzielić P. Winc: *Rogojskiemu* Kuratorowi szkół w b. Woiewód: Saudomierskiem, pensją z tytułu szczególnych nagród, zł. 875 rocznie i do śmierci. — JW. Minister Oświecenia *Uwarow* wczoraj zwiedził Instytut Aleksandryński Wychowania Panien. — Wznawiaią się zabawy zimowe, ozdobione obecnością dostojnych Gości. W zeszłą Sobotę był świetny wieczór muzykalny u Hrabiostwa Adam: *Ożarowskich*; utalentowani Lubownicy muzyki płci obiej i Artyści wykonali kilka dzieł nowych różnych kompozytorów. Tegoż dnia był wieczór u Hrabiny Iza: *Starzyńskiej*. Wczoraj świetne Grono zaproszonych znajdowało się na *raucie* u Hrabiostwa Fra. *Potockich*. Obecni przypatrywali się z zawsze wznawianem zaięciem, bogatemu, rzadkiemu i okazałemu skarbowi zabytków starożytności, który Hrabia *Potocki* posiada. Jest to iedno z najinteresowniejszych *muzeów*. Z nowych wyrobów czyniących zaszczyt rękodzielniom Warszawskim, podziwiano srebrne świeczniki roboty P. *Malcza*. — Wczoraj w Reda: Kurjera złożono na Instytut mor: zan: dzieci zł. 2 od Franciszki młodszej z ulicy Twardej, za nienocowanie w domu, i tyleż od Parobka Jana z ulicy Długiej, za piiaństwo i niedopilnowanie obowiązku; oraz zł. 2 od służącej Marjanny, za częste wychodzenie wieczorne bez pozwolenia, i od Józefy młodszej zł. 3, za zuchwalstwo, wychodzenie bez pozwolenia i późne w nocy wracanie. — Za darowaną przez JW. *Lubowidzkę* Prezesową Banku, kosztowną suknię axamitną, z równie kosztownem blondynowem garnirowaniem, w której występowała w obrazie: *Konwersacja hiszpańska*, między innemi podczas widowiska na korzyść nieszczęśliwych Nadwiślańców, w dniu 28 z. m. danego, Dyrekcja Rządowa Teatrów ma sobie za przyiemny obowiązek najpowinniejsze publicznie złożyć Dzięki. — W Nr 26 *Tyg: Rol: Technol:*, między innemi znajduią się: Uprawa wczesnych kartofli. Lekarstwo na ukąszenie od psa wściekłego. — Księgarnia Aug: Em: *Gliksberga* przy ulicy Miodowej pod filarami, odebrała wyszłe w tym roku we *Lwowie*, *Rozmowy łatwe francuzko-polsko-niemieckie, zastosowane do życia towarzyskiego młodych Panien; dla użytku w szkołach panieńskich, przez M. J. Frings; przełożył na ięzyk polski J. J. Szczepański*; tom in 8vo; cena exemplarza zł. 3. Powyższe Rozmowy, uznane są w Niemczech za najlepsze i najstosowniejsze dla młodych panien; a przekładem takowych na ięzyk polski, P. *Szczepański* wielce przysłużył się naszej publiczności. — Wczoraj za rogatkami Powązkowskiemi znaleziono człowieka nieżywego, z imienia i nazwiska niewiadomego; przyczyna śmierci dotąd niewiadoma. — Wczoraj w TeatrzeRozmaitości, po *Być kochanym lub umrzeć*, przywołana JPani *Halpert*. — Znowu i wczorajszego wieczoru Mieszkańcy okoliczni rogatek Wolskich, zostali przestraszeni łuną zwiastuiącą pożar, lecz ten był już za rogatkami i trwał krótko. Pośpieszono na pomoc z Warszawy. — Z wczorajszych doświadczeń kości pożywanych, iako w dniu Śgo Marcina, najwięcej wróżono zimę umiarkowaną i wcześnie ukończyć się maiącą, wyiąwszy kilku dokuczliwych mrozów.

Dnia 8 b. m. rozstał się z tym światem w *Dąbrowie*, zasłużony Urzędnik górniczy, ś. p. Marcelli *Królikiewicz*, Naczelnik górniczy Okręgu zachodniego.

Ze Lwowa. — Dnia 2 b. m. dawał Stanisław *Serwaczyński* w tutejszym miejskim teatrze koncert, który Publiczność z powszechnym oklaskiem przyięła. — Dnia 3 Towarzystwo muzyczne miało popis publiczny, na którym 3 utwory muzyczne, mianowicie: dwie uwertury i chór, z wyborną dokładnością i siłą wykonano. — W *Łańcucie*, który dotąd był punktem zgroma-

dzenia znakomitszych Obywateli z okolic sąsiednich, z końcem miesiąca Października znowu samotność zamieszkała. Hrabia Alfred *Potocki* dnia 30 Października udał się z całą familją do *Wiednia*, a Hrabina Arturowa *Potocka* poiechała przez *Berlin* do *Londynu*. — Jego Królewska Mość panuiący Xiążę *Modeny*, *Franciszek IVty*, przysłał Hrabiostwu *Potockim*, na pamiatkę doznanej w ich domu gościnności, w podarunku Wenerę z kararyjskiego marmuru, prawdziwej wartości arcydzieło iednego z najcelniejszych uczniów nieśmiertelnego *Kanowy*. Bogini wychodząca z kąpieli zdobi wieńcem z kwiatów swe włosy, i topi swój wzrok w powierzchni wody, która iej za zwierciadło służy. Kąpielna szata spadaiąca z ramion i pierś iej odsłaniaiąca, obwiesza się o iej rękę iakby wodą wzdęta. Jest to ideał niewieściej piękności. Uwagi godne było zapakowanie tego posągu, ważącego 6 cetnarów, który samemi śrubami w skrzyni przymocowany, z *Modeny* aż do *Łańcuta* pocztowym wozem przystawiono. (G.L.)

Niemcy. — W *Wiedniu* w kościele zamkowym w dniu Wszystkich Świętych, na uroczystem Nabożeństwie, znajdowali się wszyscy obecni w tej stolicy Kawalerowie starożytnego orderu *Złotego runa*. Odtąd w każdą niedziele odbywać się będzie Procesja z tegoż kościoła do zamku Cesarskiego. — Przedmiotem rozmów od dni kilku, iest nagły odjazd Xięcia *Bordeaux* (Bordo) do Włoch. Wyiechał iednokonnym powozem. Najwięcej twierdzą, że chciał niespodzianie odwiedzić swą Matkę, Xżnę *Berri*, która przybyła z *Neapolu* do *Rzymu*. — Towarzystwo włoskich badaczów natury odbywszy tegoroczne posiedzenie w *Pizie*, odbędzie takowe w roku przyszłym w *Turynie*, na co Król *Sardyński* najchętniej zezwolił.

Francja. — Lord *Granwil*, Poseł angiel:, chornie znowu na podagrę. — Zagaienie izb prawodawczych, nastąpi niezawodnie w ciągu przyszłego miesiąca. — Król miał ofiarować Hrabiemu *Mole* tytuł Xięcia *Champlatreux* (Szamplatre), lecz Hrabia nie życzy przyiąć tej godności. Panu *Tiers* ofiarowano urząd w Radzie ieneralnej departamentu *Sekwany*; P. *Tiers* podobnież odmówił. — Głoszą o zaślubinach Królewicza Xięcia *Nemur* z Xiężniczką niemiecką; z tej przyczyny Rząd zażąda od Izb, aby temuż Królewiczowi wyznaczono maiątek z funduszów Państwa. — Za przybyciem Xięcia *Orleańs:* do *Lugdunu*, rozdadzą tamże ubogim dzieciom po 50 fr.; summa ta złożoną zostanie do kassy oszczędności dla zapewnienia dalszego losu tychże dzieci. — *Austrjacki* Poseł nalega na Ministrów, aby wydano paszporty *Don Karolowi*. — 28 z. m. zaszło nieporozumienie między osobą z orszaku *Don Karola* w *Bourges* (Burż) i Aientem policji towarzyszącym zawsze Infantowi na przeiażdżkach. *Don Karol* otoczony iest tajnemi nadzorcami, którzy go z oka nie spuszczaią.

Hiszpanja. — Armja *Espartera* liczy wiele chorych; a że nie ma łazaretów polowych, przeto muszą ich przenosić do *Saragosy*. — *Kabrera* otoczył się policją, która pilnie strzeże, aby nie mówiono o zawarciu pokoiu. Mieszkańcom rozdał broń dla stawiania oporu. — 23 z. m. odbyły się manewry pod *Madrytem*; pora iednak nie służyła; Damy w świetnych stroiach, przemokły od ulewy, zwłaszcza, że nie było miejsca do schronienia.

Turcja. — Po odjeździe Admirała *Roussin* (Rusę), tymczasowo pełni obowiązki Posła fran: pierwszy Sekretarz Admirała. — Królewicz Xiążę *Joinville* (Żoęwil) i Admirał *Lalande* zamyślaią zimę przepędzić w *Stambule*. Sułtan wydał iuż firman pozwalaiący okrętowi francuzkiemu zawinąć do stolicy. — Ponawia się pogłoska, że *Ibrahim* ma zamiar cofnąć się z swą armją do miejsc w których zostawał przed zwycięztwem pod *Nisibem*, co uspokoiło mieszkańców Stambułu, lękaiących się skutków wojny pod stolicą. Ciż mieszkańcy oczekuią na układy iakie zajść maią między Wice-Królem *Egiptu* a rządami francuzkim i angiel:. — *Chosrew* Basza chociaż Starzec, ciągle iest zaięty pracą, na nim polega Rząd państwa *Otomańskiego*. Jest tak niski, że gdy siądzie w krześle poręczowem, ledwie

go można widzieć. W iego dużych oczach ieszcze błyska ogień, wyraża się z uprzejmością, i iest bardzo powolny. Dywan odbywa posiedzenie prawie codzień.

Rozmaitości.— 14to-letnia Augustyna *Pimber* w *Paryżu*, okazała 30 z. m. dowód rzadkiej przytomności umysłu. Dziewczyna ta poszła wieczorem po wodę do studni, kubeł zahaczył się przy korbie, Augustyna przeto stanęła na krawędzi studni dla usunięcia przeszkody; nagle traci równowagę i pada w głębinę. Szczęściem suknie iej nadęły się w powietrzu nakształt spadochronu, dla tego też mogła przez niejaki czas utrzymać się na wodzie; lecz niebezpieczeństwo było widoczne, suknie łatwo mogłyby przesiąknąć wodą, a wtedy tonąca znalazłaby śmierć nieochybną. Augustyna przewidując to wszystko, wzięła się z zimną krwią do środków ocalenia; otwór studni był u spodu ciasny, tu Augustyna rozwarła ręce silnie opierając się o ściany, iak kominiarze zwykle czynią w kominach i zabezpieczyła się przynajmniej od głębszego unurzania się; na iej wołania nadbiegł odźwierny: „Na miłość Boga, błagała Dziewczynka z studni, nie hałasuj, Matka moia iest bardzo słaba, a z przestrachu mogłaby doznać nieszczęścia." Odźwierny zgromadził pocichu kilku lokatorów z domu, aby dać pomoc tonącej. Z pośpiechu nie zdołano wyszukać potrzebnych przedmiotów do wydobycia Augustyny, spuszczono więc przynajmniej linę z kubła, a że była krótką, przeto Dziewczyna musiała poprzestać na uchwyceniu się rękami. Ludzie u góry zaczynaią ciągnąć, Augustyna iuż ma ocaleć, iuż tylko o stopę iest od krawędzi studni. „Prędzej! woła ona do ratniących, ręce mnie bolą od trzymania liny, siły mnie opuszczą!" iuż ma stanąć na ziemi, w tem nieszczęśliwa potrąciła się głową o ścianę i znowu wpadła w otchłań. Ludzie u góry stanęli iak wryci. „Nie bójcie się, zawołała znowu Augustyna z głębi studni, nie doznałam żadnego szwanku, obrałam znowu pierwszą moią postawę między ścianami, postarajcie się tylko o dłuższe liny."

Tym razem postąpiono z większą ostrożnością, a nieulękniona Dziewczynka została wybawioną z niebezpieczeństwa. — W ciągu b. m. przystąpią w Holandji do olbrzymiego dzieła, to iest do osuszenia morza Harlemskiego. Podanie gminne donosi, że w połowie 15go wieku śród okropnej burzy morze zalało całą południowo zachodnią okolicę *Amsterdamu*, 90 miast i wiosek stało się pastwą rozhukanego żywiołu, wprawdzie woda później opadła, tyle iednak z niej zostało, że utworzyła tak zwane iezioro czyli morze Harlemskie. — Kapitan *Sturgis* w *Bostonie* odbył ważne doświadczenie podnoszenia na powierzchnią wody głęboko idących statków za pomocą worków cylindrowych napełnionych powietrzem. Wiadomo, że statki ciężko obładowane w przystaniach płytkich muszą być ulżone z ciężaru, aby mogły przybić do brzegu, Kapitan *Sturgis* niedogodność tę usunął; przygotowawszy cylindry z gumy elastycznej mogące zmieścić 2,500 kubicznych stóp powietrza, przywiązał ie linami do okrętowego tramu, a wpuściwszy w nie atmosferę przez rury, podniósł tym sposobem okręt do znacznej wysokości. — Na paryzkim świecie scenicznym, zjawił się nowy fenomen: iest to *Georgjanka* rzadkiej piękności, obdarzona znakomitym talentem. Artystka ta ma występować w dramach, operach i baletach, gdyż w dramie, śpiewie i tańcu, zarówno celuie. — Do pewnych rogatek paryzkich nadjechał niedawno powóz obładowany skrzynią, Strażnik celny chcąc zrewidować czy nie ma kontrabandy, podniósł wieko i kilka razy uderzał w skrzynię swoią żelazną laską (sontą), nieszczęściem w skrzyni były nader kosztowne obrazy, teraz właściciel żąda od strażnika wynagrodzenia 600,000 franków, za podziurawienie tak drogich przedmiotów.

Kąpiele w Ems. *Do każdéj dołączone jest stosowne opisanie.* *Oprócz tego w Magazynie Powszechnym tegorocznym, następne umieszczone są artykuły: Polowanie na strusia; Wystawa narzeczonéj w Sztokholmie; Triady Druidzkie; Karnawał Włoski; Teniers młodszy* (z ryciną); *Ostatnie wyrazy i myśli niektórych ludzi; Przypowieści perskiéj mądrości; Szent Laszlo Penze; Mieszkalne miejsce najwyższe na ziemi; Nowy Kapitol* (z ryciną); *Kościół francuzki w Berlinie* (z ryciną); *Nauka języków wschodnich w Rossyi; Metastazy; Podobieństwo roślin ze zwierzętami; Wino szampańskie sztuczne; Piżmowiec kropkowany* (z ryciną); *Góra Athos; Szczególności charakteru kilku uczonych włoskich; Polowanie na lamparta* (z ryciną); *Pielgrzymka do Mariazell; Nocne życie zwierząt w krajach między-zwrotnikowych; Olbrzymia strzelba; Chromolitografija; Osady angielskie; Nowa Hippokrena; Kościół N. Panny Maryi della Salute w Wenecyi* (z ryciną); *Uroczystość turecka* (z ryciną); *Daguerrotyp; Skończenie świata; Małpy golibrodami; Walka bawołu z lwem* (z ryciną); *Elektryczna pani; Kappary; O wyrabianiu ałunu z Hermbstaedta; Oświadczyny na wyspie Helgoland* (z ryciną); *Hajducy, p. Kaz. Wład. Wojcickiego; Przemalowywanie obrazów olejnych; Zamek Trenczyński* (rycina); *Haendel* (z ryciną); *Odległość gwiazd stałych; Podział pierścienia Saturnowego; Plamy na słońcu; Brzozownik; Wino pierwiosnkowe; Temperatura morza; Ludność całego świata; Mosty wiszące w Ameryce* (rycina); *Van-Dyck; Cudo mechaniki; Jarmark w Bal lukhissar; Florencya* (rycina); *Jeszcze kilka słów o grobie Wirgiliusza; Girafa* (z ryciną); *Mexykanie* (rycina); *Przykłady siły nadzwyczajnéj, p. K. Wł. Wojcickiego; Polowanie na dzika w Indyach Wschodnich* (rycina); *O stanie teraźniejszym sztuki kucharskiéj i gastronomii w Europie; Dom przytułku kotów w Antyochii; Wino węgierskie sztuczne; Wino porzeczkowe; Żyjące fortepiano; Kanton* (rycina); *Widmo; Ogród w Nowosiołkach, wsi barona Rastawieckiego; Droz; Mieszkańcy okolic Hauensteinu* (rycina); *Jeruzalem, wyjątek z pielgrzymki Geramba, trappisty,* (z ryciną); *Palma daktylowa* (z ryciną); *Rybołt, obraz historyczny, p. K. Wł. Wojcickiego; O położie europejskim, p. prof. Eichwalda; Mieszkańcy Nowéj Hollandyi* (z ryciną); *odpowiedź Józefa Zochowskiego na uwagi umieszczone w Tygodniku petersburskim, w przedmiocie elektryczności; Kozioł skalny* (z ryciną); *Wincenty z Pauli* (z ryciną); *Teatr wielki w Wiedniu* (rycina); *Van Amburgh; Saragossa* (z ryciną); *Ontologiczny dowód Araba; Pies pospolity* (z ryciną); *Danina z głów wilczych* (z 2 rycinami); *Kogut p. K. Wł Wojcickiego; Rys historyi, obyczajów i języka Cyganów; Bitwa pod Crecy* (z ryciną); *Statua Józefa II Cesarza w Wiedniu* (rycina); *Dzieje króla węgierskiego Beli II. zwanego Niewidomym* (z 2ma rycinami); *Ciekawe doświadczenia Hulma z ciałami dającemi światło fosforyczne w ciemności, p. Józ. Zochowskiego; Godny uwagi sposób łowienia drętwików elektrycznych, p. tegoż; Obserwacye Szylinga nad drętwą, p. tegoż; Bajram* (z ryciną); *Weber* (z ryciną); *Rozmaitości.* Prenumerować można w Warszawie we wszystkich księgarniach i kantorach pism peryodycznych po Złł. 18 *rocznie;* zaś na prowincyi przez wszystkie Stacye i Urzędy pocztowe po Złł. 24.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Małachowski Hra: z Białaczewa; Martinow Pułkownik z Rygi; Gostomski Hero: Dzie: z Gostomia; Okęcki Paul: Dzie: z Krobowa; Łaski Konst: Dzie: z Kliszanowu; Hincz Komisarz z Siedlec; Budziszewski Ant: Dzie: z Kocka; Baczarelli Kar: Dzie: z Puchacz; Skibiński Artysta Dram: wracaiący z Krakowa do Wilna.

DONIESIENIA.

W d. 27 Listopada (9 Grudnia) r. b. o godzi: 10téj rano w Biurze Komisji Rządo: Przycho: i Skarbu odbędzie się licytacja przed Sekretarzem Jlnym tejże Komis: na wydzierżawienie podatku Koszernego z Gubernji Podlaskiej, na lat 3, poczynaiąc od 1 Stycznia 1840 r. Licytacja zacznie się od summy zł. 148,703 gr. 24 rocznie. Warunki w Gazecie Rządowej w Nr 252.

Sekwestrator Obwodu Warszawskiego. — Podaje do publiczne' wiadomości, iż w dniu 6/18 b. m. i r. w Mieście Piasecznie w przytomności Burmistrza miejscowego, odbędzie się Licytacja na sprzedaż Skopów Cejtaków sztuk 73, Kartofli korcy 200, Chmielu ogrodowego około funtów 300, niemniej Zboża w ziarnie, a to na satysfakcją zaległości Skarbowej. *J. Łuszczewski.*

LANDKUCZER z Wrocławia przybyły, życzy sobie zabrać PASAŻERÓW do Wrocławia, Lipska, Drezna, Berlina i Wiednia. Wiadomość w Hotelu Lipskim u Szwajcara.

Wczoraj wyciągnięte Nra 22.—18.—82.—85.—73.

Dziś rano ciepła stopni 1. Wczoraj w połud: 4.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 4 raz *Dziadek Gierę.* 60 raz *Nowy rok.*

Ulubiony KWINTET *Kurzątkowskiego,* grać dziś będzie w Kawiarni Literackiej przy ulicy Podwale pod Nr 510, wprost uliczki wychodzącej na Długą, wyborowe dzieła muzyczne, między któremi i *Podróż po Europie,* wykonane będą w 4ch oddziałach, a po między niemi sztuki iakie Szanowni Goście zażądaią.

NA ŻĄDANIE AMATORÓW ieszcze raz przed odjazdem, FAMILJA RESLER grać i śpiewać będzie w dniu dzisiejszym wieczorem w Kawiarni w domu niegdyś Ossolińskich Nro 739, przy rogu ulicy Tłómackie i Rymarskiej.

Jutro w handlu Maiewskiego przy ulicy Bednarskiej. ŚNIADANIE: Kapłon z serd:, Pieczeń cielę:, Polędwica z rydzami, Pieczeń litew:, Potrawa z Indyka i z Kaczki, Sznycle po wiedeń: z groszk:, Frykas z młodych Kurcząt i Ryby marynowane.